

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

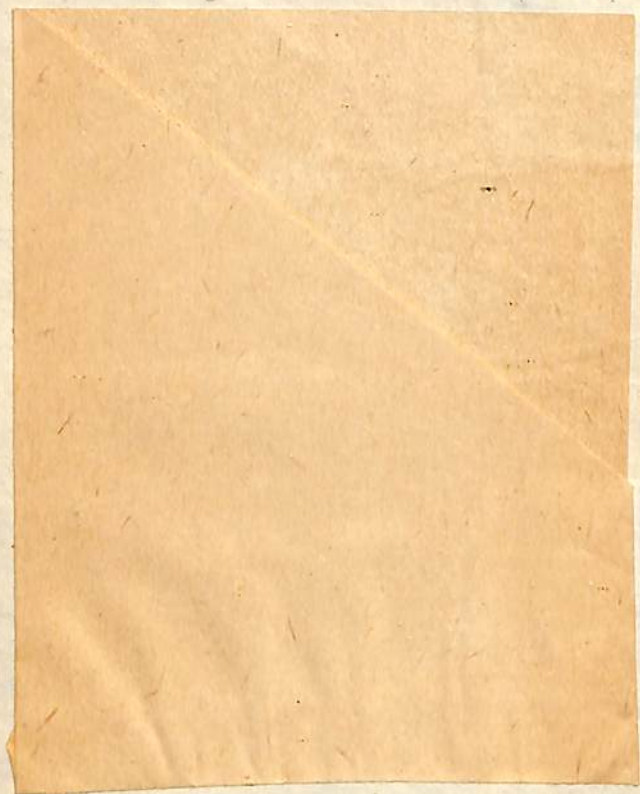
պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9880

6051

ԱՅԻԲԵՆԱՐԱՆ

ԱՌՆՁԻՆ ՏԱՐՈՒԱՅ

ԿԱՐԴԱԼ ՈՒ ԳՐԵԼ ՈՒՍՈՒՅԱՆՆԵԼՈՒ ՆԻԻԹԸ

ՈՒ ԲԱՀԱԹՐԵԱՆՑ.

ԹԻՓԼԻՍ

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ՎԱՐԴԱՆՆԵԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.

1882

Այս հիշատակը կազմակերպել է

ԱՅԻՒՆՆԱՐԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻԱՅ

ԿԱՐԴԱԼ ՈՒ ԳՐԵԼ ՈՒՍՈՒՅԱՆՆԵԼԻՈՒ ԿԻՒԹՅՈՒՆ

Досъ рендъ рено, Тифлисъ. 14 Мая 1882 года.

Ս. ԲԱՆԹՈՒՆՅԱՆ

9886

ՍԿԻԿԻՍ

Тифлисъ. М. Барта К. К. 1881 годъ. 14 Мая 1882 года.

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

Доз. цензурою, Тифлисъ. 17 Мая. 1882 года.

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

Типогр. М. Варганянца и К'. прот. тройц. ц.

— 4 —

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

I.

էջ խոզ, աչք, շուն, ծառ.

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ

ծուխ, ծուռ, ծուծ, ածու, առու, անուն,
ածուխ, ախու.

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ
կոպ.

ծակ, խակ, ծով, զով, կառք, կանաչ,
կանուխ, կոկոն.

ՅՐԿՈՍԻՆԻՆԻ
ծիւղ.

իւղ, շիւղ, աղ, խաղ, կող, ճաշ, ճանն,

բաղար, վեճ, ծուղակ.

ԳՐԼԻ.

ուր, խուլ, խուց, կալ, ցախ, լաց, ցած,
ցանկ, ցանք, ցող, Յուլակ:

ՄՈՒԿՐ.

մած, մաղ, մաշ, մաշկ, մոմ, մոշ, ծոմ,
մէկ, մամուռ, մածուկ, մանուկ, նամակ,
նուռը, ակը:

Մուկը կրճճում է:

Մառը կանայ է: Մանուկ:

ՍՈՒՍԻՆ.

սոխ, սալ, սիւն, ցից, ուս, միւս, միս,
ինքը, ինը, մասը, սղենկը սառը, սամի,
չամիչ, իլիկ, կացին:

Սուսինը շողում է:

ՍՈՂՐ ԽԱՆՉՈՒՄ Է:

Սովսէօ, Մինաս, Մամիկոն, Խաչիկ, Խոռ:

ԹԻԹԵԱՐ.

թութ, թուխ, թուղ, թուշ, մութ, թակ,
կաթ, թաթ, թուկ, կոթ, թել, սեռը, լեռը,
ցեխ, կեռ, թուր,
Թիթեար թըռչում է:
Սուռը թըթու է:
Թովմաս, Թաթիկ, Թոռնիկ:

ԱՐՋ.

լար, ուր, ջուր, թուր, առը, մուր, մութ,
չոր, ծոր, նոր, կար, կարճ, ճար, խար,
ջանք, ջերմ, քաջ, ունջ, մունջ, քար, ջորի,
ջութակ, արիւն, շահանջ:

Արջը ունի մեծ մեծ թաթեր:

ՆՈՒՆՐ ՀԱՊՈՒՄ Է:

Արամ, Արշակ, Աննա, Աշխէն, Արմենակ,
Առաքել, Արսէն, Թորոս, Խոսրով, Խորէն:

տ ա փ ա ն .

փոռչ, նոռչ, շոռն, տոռն, փոկ, փող, փոր,
փակ, ուղտ, արտ, կոտ, սոտ, տափակ,
կատու, տուփ, տետրակ, փետուր:

Տափանով տափում են վարածը:

Կովը ուտում է խոտ ու խար:

Տիրան, Տաճատ, Տիրիթ, Փառնակ,

Փառոխ:

Տ ա լ .

կալ, լալ, ցալ, սել, արել, տերել,
կեղել, ալել, ծարալ, կաքալ, հեշտ,
հաց, հում, հով, հող, հովիւ, հիւսըն:

Աղաւնին մընչում է:

Հաւը կրկըչում է:

Հացը թրխում են ալիւրից:

Հեթում, Հեղինէ, Հրոփսիմէ, Համազասպ,

Մուշան, Մողակաթ, Մաւարչ, Մրմաւոն:

Աւետիք:

կ ա պ ի կ .

պատ, կապ, պանիր, կապերտ, տափակ,
պարապ, պառաւ, պաստառ, շապիկ,
պատկեր, քամի, քեռի, տապակ:

Կապիկը պարում է:

Տապակում միս են տապակում:

Կարապետ, Կիւրեղ, Կիրակոս, Կամար,

Կորիւն, Պետրոս, Պապ, Պերճ:

Պ ա գ .

գոմ, գող, գիւղ, գիծ, գիրք, հինգ, հոգս,
գառը, գարի, ագի, հոգի, գազաթը,
գազար, գազան, գետ, գետին, գինի,
գիշեր, գըլուխ:

Գուժանով հերկում են գետինը:

Գինին շինում են խաղողից:

Սագը լողում է լրճումը:

Սաթենիկ, Սարգիս, Սիտակ, Սուրէն,

Սուքիաս, Սոփիա, Գագիկ, Գեղամ, Գիւտ,

Գարեգին, Գալուստ, Աւագ, Տիգրան,

Թագուհի:

ձի.

ձու ձեւ: ձախ, ձագ, ձար, ձէթ, ձոր,

ձիւն, ձող, սանձ, տանձ, գանձ, հըն-

ձան, ձեռք, ձաւար, հունձ:

Չուկը լողում է գետումը:

Չին ուտում է գարի ու վարսակ:

Սրտերը հընձում են մանգաղով:

Փիլիպոս, Փառանձեմ, Փառնաւազ, Աա-

գար, Աուկաս, Աեւոնդ:

բաժակ.

բակ, բալ, բարձ, բողկ, ուժ, կուժ,

ժամ, ժանգ, բուն, բուք, բուռը, բերան,

լորի, կաղամբ, կաքաւ:

Բաղարջ ասում են անխրմոր հացին:

Բահով փորում են գետինը:

Բաժակով ջուր են խրմում:

Բագրատ, Բարսեղ, Բաբիկ, Բաբէէն, Բաբ,

Նահապետ, Ներսէհ, Ներսէս, Համբարձում:

սարդ.

II

Բաղ, վարդ, բուրդ, դաղձ, դառը, դաս,

դեղ, դեղձ, դատարի, դարպաս, դիւրին:

Դարբինը կըռում է ուռնով:

Ռուրով ծակում են տախտակը:

Սարդը բըռնում է ձանձ:

Դաւիթ, Դանիէլ, Սամբէ, Սեսրոպ, Տիգ-

րան, Տրդատ, Նուարդ, Կարգոս:

օ ճ.

Օր, օդ, օղ, օղի, մօտ, խօսք, գօտի, արօր,
կօշիկ, օրօրոց, ցօղ:

Օղանցքով անցնում է օգը:

Օձը մի թիւնաւոր սողուն է:

Վարդան, Վահան, Վասակ, Վարսէն,
Վարսէնիկ, Վաղգէն, Վարդգէս, Պօղոս:

Փ ու ը գ ո ն .

II.

ո չ խ ա ր .

Որ, որբ, որս, որթ, որջ, ողջ, ոստ, ոսկոր,
որկոր, որքան, որդի, որդը, ոտը, ոլեռը,
ողնի, ոսկի, ոչինչ, ոչ ոք:

Ոչխարը տալիս է կաթը:

Ամպերը որոտում են:

Ոսպը ուտում են պատին:

Քաղէոս, Քէոզոս, Գէորգ, Ոսկան, Քէո-
զորոս, Ռուբէն, Ռոստոմ, Ռաբէլ:

Ե կ ե ղ ե ց ի .

Երկու, երեք, եօթը, եղը, երես, երկար,
եթէ, եւ, երկինք, երբ, երգ, երէկ, եր-
կաթ, եղջիւր, երազ:

Եկեղեցում աղօթում են:

Ես արդէն կարդալ գիտեմ:

Եղիշէ, Եփրէմ, Եգնիկ, Երուանդ, Եղիա-
չար, Եղիսաբէթ, Արշակ Տիգրանեանց,
Արսէն Արամեան, Վարդան Մամիկոնեան:

Ղ ը թ ա յ .

Ծառայ, փեսայ, կաթսայ, Հիմայ, տըղայ,
երեխայ, ընծայ, ամառուայ տաքը, ձրձի-

առուայ ցուրտը, վազուայ գործերը, այսօրուայ ամպերը, երէկուայ անձրեւը: Ես եկայ, ես իմացայ, ես հասկացայ, ես օրախացայ, ես ուշացայ, ես մոռացայ: Նա կը տայ, նա կը գայ, նա կը մընայ, նա կ'իմանայ, նա կը կարգայ, նա կը հասկանայ, նա կ'ուշանայ: Եթէ նա գայ, եթէ նա գընայ, եթէ նա լաւանայ, եթէ նա իմանայ:

Այսօրուայ գործը վազուան մի ձրգիր:

Նըղթան ունի շատ օղակներ:

Շուշանիկ, Շոզակաթ, Սըայ, Զարեհ, Հրրաչեայ, Նոյ:

Սա: գա: նա: սորա գիրքը: գորա տետրը: նորա մատիտը: Ասա: արո՛ւ, կար: գա՛: գընա՛: մընա՛:

յոպոպ.

Յարդ, յարկ, յատակ, յօժար, յարմար, յետոյ, յետին, յանկարծ, յիմար:

Յոպոպը կանչում է յոպոպ:

Յունապը մի պրտող է:

Յակօր, Յովսէփ, Յիսուս, Յովակիմ, Յարութիւն, Յուսիկ, Յովհանէս:

III

Գայլ:

Հայ, վայ, այ, էյ, չայ, թէյ, այլ, սայլ, քայլ, այծ, կայծ, այր, ծայր, հայր, մայր, այն, լայն, ձայն, երկայն, այս, այդ, այգի, այգրմ, փայտ:

Գայլը, մի վայրենի գազան է:

Հայր հայերէն է խօսում:

Հայկ, Հայկակ, Նորայր, Զարմայր:

ողկոյզ.

Բոյս, յոյս, լոյս, բոյթ, ճըկոյթ մատը,
գոյն, կոյր, ոյժ, ծոյլ, թոյլ, մի զոյգ
գուլպայ, նոյն, ողջոյն:

Քղկոյզ ասում են խաղողի ճիթին,

Ընկոյզը ունի կաղաղ, փեճեկ ու միջուկ:

Քերույթ, Քրիստոս:

III.

Ազգ, բարձ, բողկ, գիրք, գործ, գինձ,
թամբ, թանկ, կարթ, կարճ, կոշտ, հաստ,
հեշտ, ճանճ, մարդ, ներկ, պարզ, պինդ,
տանձ:

Մանր, սանր, աեոր, մանր, ցածր, տաքր,
դուռն, ձեռն, նուռն, թիթեռն, լինն,
մուկն, խառն, եղն, գառն, սառն, դառն,
ուսումն, թոռն, սեռն, հիւսն, օրդն, օտն,
ոլեռն, կաթն, կոճղ, շունս, խոզդ, ծառս,
կովդ, ցուլս:

Բարձր, դուստր, թանձր, գառն, հայրս,
մայրդ, գիրքս, գորգդ, սանրս, տետրդ,
տագրդ, բարձդ, ինքն, քաղցր, անգղ,
աստղ:

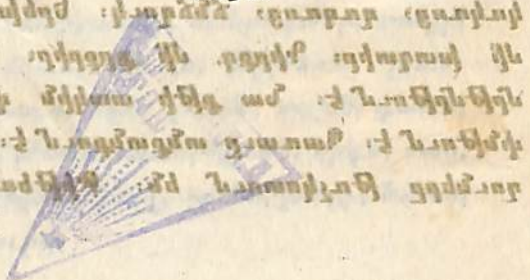
Գլուխ, գրիչ, դմակ, խմոր, խմիչք,
բժիշկ, փլաւ, ծմակ, ծնողք, կծիկ, կռան,
կրակ, հրաման, հրեշտակ, ձմեռը, ճրագ,
մշակ, տղայ, թթու, Քրիստոս:

Գնդակ, բլթակ, հնձան, գրպան,
դպրոց, թմբուկ, թռչուն, խնձոր, ձկնիկ,
խրճիթ, մկրատ, կնճիթ, մրջիւն, նշխար,
շլթայ, նռնենի, պղտոր, ջնջոց, ջրհոր,
ճրդատ: Հաւը կտցում է: Արտը հնձում են:
ձռձռոց, տզտզոց, մռմռոց, բզբզոց,
կռկռոց, զռզռոց, ճնճղուկ: Երեխային
մի խտղտիր: Գիրքդ մի քրքրիր: Արջը
մրթմրթում է: Նա քթի տակին փնթ-
փնթում է: Պառաւը տնքտնքում է: Մե-
ղուները թռչկոտում են: Թիթեռները

Թռթռում են: Հաւր կրկնում է: Ծիծեռ-
նակը ծլլում է:

Իժը օձն է: Լեռը սարն է: Ցողը շողն է:
Ֆուրգոնը սայլն է: Էջը դռում է: Ճանճը
թռչում է: Օձը սողում է: Ծառը կանաչ է:
Չամիչը քաղցր է: Չուրը ցուրտ է: Ընկոյզը
ուտում են: Ձին ունի բաշ: Փամը քա-
նիսն է:

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ.
ամէն:

Գինն է 4 կ. Գումարով գնողներին
20 % զիջումն: Զ. Գրիգորեանցի Կով-
կասեան գրալատճառանոցում

